

Vedtatt rullert plan 2011

Saksnr./Arkivkode
11/00507 - 143

Sted
TRÆNA

Dato
20.12.2011

Kommunedelplan TRÆNA KOMMUNE

Helhetlig Rusmiddelpolitisk Handlingsplan 2011 - 2015

Vedtatt av Træna kommunestyre i møte 17.12.2010, sak 37/10.
Rullert i møte 14.12.2011, sak 73/11.

Forord

Etter alkoholloven § 1 – 7d er kommunen pålagt å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan.

Træna kommunes Alkoholpolitiske plan ble vedtatt av Træna kommunestyre i møte 10.02.97, sak 8/97.

Nyere forskning har påvist sammenhenger mellom voksnes alkoholbruk og bruken av andre, avhengighets skapende stoffer blant ungdom og yngre voksne. Samtidig vil strategier og tiltak for å redusere etterspørselen etter alkohol og narkotika i stor utstrekning være de samme. Sosial- og helsedepartementet mener derfor at alle de rusmiddelpolitiske spørsmålene som kommunene stilles overfor, bør behandles i en helhetlig, rusmiddelpolitisk plan.

Arbeidsgruppa har tatt dette til etterretning og forsøkt å utarbeide en slik helhetlig rusmiddelpolitisk handlingsplan. Denne planen er en førstegenerasjonsplan som over tid må rulleres og tilpasses etter hvert som en høster erfaring.

Innholdsfortegnelse

1. Hvorfor en ruspolitisk handlingsplan?
  - 1.1. Innledning
  - 1.2. Kommunens arbeid med planen
2. Beskrivelse og vurdering av rusmiddelsituasjonen
  - 2.1. Rusmiddelsituasjonen i Norge
  - 2.2. Rusmiddelsituasjonen på Træna
3. Ruspolitiske mål og strategier
  - 3.1. Nasjonale mål og strategier
  - 3.2. Kommunens mål og strategier
4. Tiltak
  - 4.1. Forebyggende tiltak
    - 4.1.1 Allmennforebyggende tiltak
    - 4.1.2 Forebyggende tiltak overfor risikoutsatte grupper
    - 4.1.3 Tiltak for å regulere tilgjengeligheten av alkohol
5. Oppfølging og rehabilitering av rusmiddelbrukere
6. Gjennomføring og oppfølging av den ruspolitiske handlingsplanen

Mål og tiltak

Vedlegg

1. FOR 2009-04-29 nr 567: Forskrift om åpnings- og skjenketider for serveringssteder samt salgstid for alkohol med høyst 4,7 volumprosent i forretninger, Træna kommune, Nordland

1. Hvorfor en rusmiddelpolitisk politisk handlingsplan?

Rusmiddelproblemene er sammensatte. Dette tilsier at planen bør være både tverrfaglig og tverretattlig. Den bør omfatte alle sider av kommunens rusmiddelarbeid. Hensikten er at kommunens rusmiddelpolitiske arbeid ses i sammenheng.

En ruspolitisk plan skal være helhetlig. Helhetlige mål knytter arbeidet innenfor et område sammen med utviklingsmål innenfor andre områder og er tydelig forankret i kommunens visjon og verdigrunnlag. **Dette betyr at vi må se de rusmiddelpolitiske utfordringer i sammenheng, prioritere forebyggende tiltak og hjelpetiltak ut fra Træna kommunes situasjon og behov.**

Alle typer forebyggende tiltak, bevillingspolitikk, så vel som oppfølging og rehabilitering av rusmiddelmisbrukere bør inn i en samlet plan.

Mål, strategier og tiltak på rusmiddelområdet berører helsetjenesten, sosialtjenesten, skole og kultur- og organisasjonsarbeid.

En rusmiddelpolitisk handlingsplan bør dessuten omtale målgrupper og tiltak som er nærmere beskrevet i andre kommunale planer der disse måtte foreligge, for eksempel psykiatriplan. For å kunne se dette også i et folkehelseperspektiv bør kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser også ses i sammenheng med dette planarbeidet.

Helse- og omsorgsdepartementet sier følgende om Folkehelse:

Folkehelsearbeid er samfunnets samlede innsats for å styrke faktorer som fremmer helsen, redusere faktorer som medfører helserisiko og beskytte mot ytre helsetrusler. Videre skal folkehelsearbeidet bidra til en jevnere sosial fordeling av faktorer som påvirker helsen.

Folkehelsearbeidet er sektorovergripende og omfatter tiltak i mange samfunnssektorer med sikte på å:

- Utvikle et samfunn som legger til rette for positive helsevalg og sunn livsstil
- Fremme trygghet og medvirkning for den enkelte og gode oppvekstvilkår for barn og ungdom
- Forebygge sykdommer og skader

1.1 Innledning

Dette dokumentet har som siktemål å være et levende arbeidsredskap i kommunens rusmiddelpolitisk arbeide.

Ettersom sektor for Helse har ansvaret for rusmiddelarbeidet i Træna kommune, bør ansvaret for å følge opp denne planen i hovedsak ligge der.

Planen inneholder rusforebygging i befolkningen, brukerbehandling, åpningstider/skjenkebevillinger for Træna kommune (se Vedlegg 1).

Det er tatt sikte på å trekke tråder fra en del overordnede statlige mål/regionale mål og prioriteringer til lokale prinsipper, målsettinger og strategier.

1.2 Kommunens arbeid med planen

Ifølge Plan- og bygningslovens (LOV-2008-06-27-71) § 11-1 Kommuneplan – kan det utarbeides kommunedelplaner for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder. Helhetlig Rusmiddelpolitisk Handlingsplan er å anse som en kommunedelplan og skal vurderes i sammenheng med andre kommunale planer.

Træna kommunestyre vedtok oppstart av arbeidet med å revidere Træna kommunes Alkoholpolitiske plan i møte 25.02. 2009 sak 6/09.

Det ble i samme vedtak opprettet en arbeidsgruppe bestående av politisk representant: Steve Jørgensen, ungdomsrepresentanter valgt av ungdomsskolen: Line Eliassen og Jakob Bøe, psykiatrisk sykepleier: Berit Jensen, leder NAV/sosial: Knut Aagnes, konsulent fra sentraladministrasjon og gruppens sekretær: Gunn Eliassen.

Arbeidsgruppen startet sitt arbeid, med å revidere kommunens alkoholpolitiske plan til å bli en helhetlig rusmiddelpolitisk handlingsplan for Træna kommune, første møtet ble avholdt 25.august 2009.

Annonsering av oppstart av arbeid med ruspolitisk handlingsplan for Træna kommune ble annonsert i den lokale avisen ”Utposten”, der det ble bedt om kommentarer og innspill til arbeidet.

Træna kommune har pr dags dato ikke en ny revidert kommuneplan som sier noe om rusmiddelpolitiske mål, derfor inviterte arbeidsgruppen noen, vi mente var, viktige lokale aktører for å få mest mulig kunnskap om rusmiddelsituasjon i Træna kommune. Dette møtet ble avholdt 11. november 2009. På dette møtet var det to spørsmål som sto sentralt:

1. **Hvor står vi?** Beskrivelse av nåsituasjon.

2. **Hvor bør vi gå?** Fokus på fremtiden

Det kom inn mange innspill fra engasjert deltakere. Disse innspillene er ikke bare brukt til å beskrive status på rusmiddelsituasjonen i vår kommune, men har også vært en del av grunnlaget for planens mål og tiltak.

En viktig støttespiller i planarbeidet har vært KoRus-Nord, som er ett av syv regionale kompetansesenter for rusmiddelspørsmål i Norge. Tre av deltakerne i arbeidsgruppa har parallelt med utarbeidelsen av denne planen, fulgt en seminarrekke, som er ment å gi deltakerne nødvendig kunnskaper og ferdigheter i arbeid med utvikling og implementering av helhetlige ruspolitiske planer. Ved å fordype seg i temaet har også to av gruppas medlemmer tatt 15 studiepoeng ved Høgskolen i Narvik.

Sosial- og helsedirektoratets Veileder for kommunal rusmiddelpolitisk handlingsplan (IS-1362) har gjort at vi har fått med oss det sentrale i plandokumentet vårt. Den har sammen med KoRus-Nord tatt oss igjennom prosessen fra A til Å med å utarbeide og implementere et helhetlig plan.

2. Beskrivelse og vurdering av rusmiddelsituasjonen

2.1 Rusmiddelsituasjonen i Norge

Først noen tall: gjennomsnittelig antall liter med alkoholholdig drikke, som drikkes av Nordmenn i løpet av ett år (tallene inkluderer også lettøl):

1988	76,42 ltr
1997	81,46 ltr
2008	92,91 ltr

(kilde SIRUS)

Mye tyder på at Nordmenn har tilegnet seg det såkalte ”kontinentale” drikkemønsteret, med vin til maten, og at dette kommer i tillegg til et mer tradisjonelt mønster der det drikkes relativt sjelden – men i store mengder. Kort sagt kan vi si at Nordmenn drikker både ofte og mye. Forbruket blant ungdom har heldigvis ikke vært økende.

(Kilde Statusrapport, Rusmiddelsituasjonen i Norge 2006)

Flere tall: dødsfall grunnet narkotika:

1997	194 dødsfall
	Herav 5 dødsfall i Nordland
2007	275 dødsfall
	Herav 11 dødsfall i Nordland

2.2 Rusmiddelsituasjonen på Træna

SIRUS kan ikke fremskaffe statistikker på kommunenivå, og følgelig kan man ikke tallfeste økning eller nedgang i kjøp av alkoholholdige drikker i denne kommunen. Men vi har ingen grunn til å tro at ikke Træna har det samme mønster som landet for øvrig.

Når det gjelder bruk av illegale rusmidler, så har vi ikke kjennskap til at dette er et omfattende problem i vår kommune.

Under målsettinger i den alkoholpolitiske plan for Træna kommune, skal det praktiseres en alkoholpolitikk i samsvar med alkohollovens formål. Statlige føringer skal følges opp lokalt, og kommunen skal arbeide for at barn og unge under 18 år ikke bruker alkohol eller andre rusmidler. Tallfesting av rusmiddelsituasjonen på Træna har ikke vært mulig.

Lensmannen i Lurøy og Træna er vel den som best kan uttale seg om rusituasjonen i disse to kommunene og har en oversikt over hva som skjer i kommunene rundt oss. Det viser seg at Lurøy og de omkringliggende kommunene har et mer belastende rusmiljø enn Træna har i dag. I følge lensmannen har nok Træna et eller flere etablerte miljø, det bør det ikke være tvil om, men noen tyngre miljø er det ikke her.

Vi har også valgt å ta med tall om røyking og bruk av snus, da dette også er rusmidler.

Da vi ikke har noe tallmateriale fra Træna kommune, så velger vi å ta med tall fra Nordlands ungdomsundersøkelse:

Det ble gjennomført en helseundersøkelse i Nordland i 2004, det ble valgt 8 kommuner, med minst 50 deltakere av hvert kjønn, ungdommer mellom 15 – 16 år (10 klasse), og blant spørsmålene som ble stilt var blant annet om drikkevaner og røyking.

I Nordland var det 1550 gutter og 1469 jenter totalt i følge klasselistene og i prosent av totalen var det for gutter 82 % som deltok og for jenter 87 %. Det er også viktig å få med her at deltakelse fra Nordland i denne undersøkelsen var noe høyere enn resten av de nordligste fylkene.

Røyking og bruk av snus for Nordland sier 10 % av guttene og 17 % av jentene at de røyker daglig, 9 % av guttene og 13 % av jentene sier de røyker av og til, når det gjelder bruk av snus daglig er det en klar overvekt av gutter som bruker snus(daglig bruk 14 % og av og til 18 %), på jenter er kun utslag på bruk av og til som er 9 %.

Denne undersøkelsen ble gjort i 2004, nyere data fra statistisksentralbyrå (2008), viser at det har vært en jevn nedgang de siste 10 årene i andelen dagligrøykere, og særlig blant unge er det blitt færre røykere. Betydelig nedgang i røyking blant unge i alderen 16-24 år, fra 2005 til 2008, med nedgang fra 24 til 15 %.

For Nord-Norge ligger tallene for Nordland midt mellom Troms og Finnmark. Alle de nordnorske fylkene har lavere tall for "noen gang drukket alkohol" enn Oppland og Hedmark. For begge kjønn i Nord-Norge samlet, viser ungdomsundersøkelsene at 83 prosent hadde drukket alkohol noen gang. Blant samiske 15-16-åringere i Nord-Norge er det tidligere rapportert at 80 prosent hadde drukket alkohol noen gang, mot ca. 90 prosent blant norsk ungdom forøvrig (Kvernmo 2003).

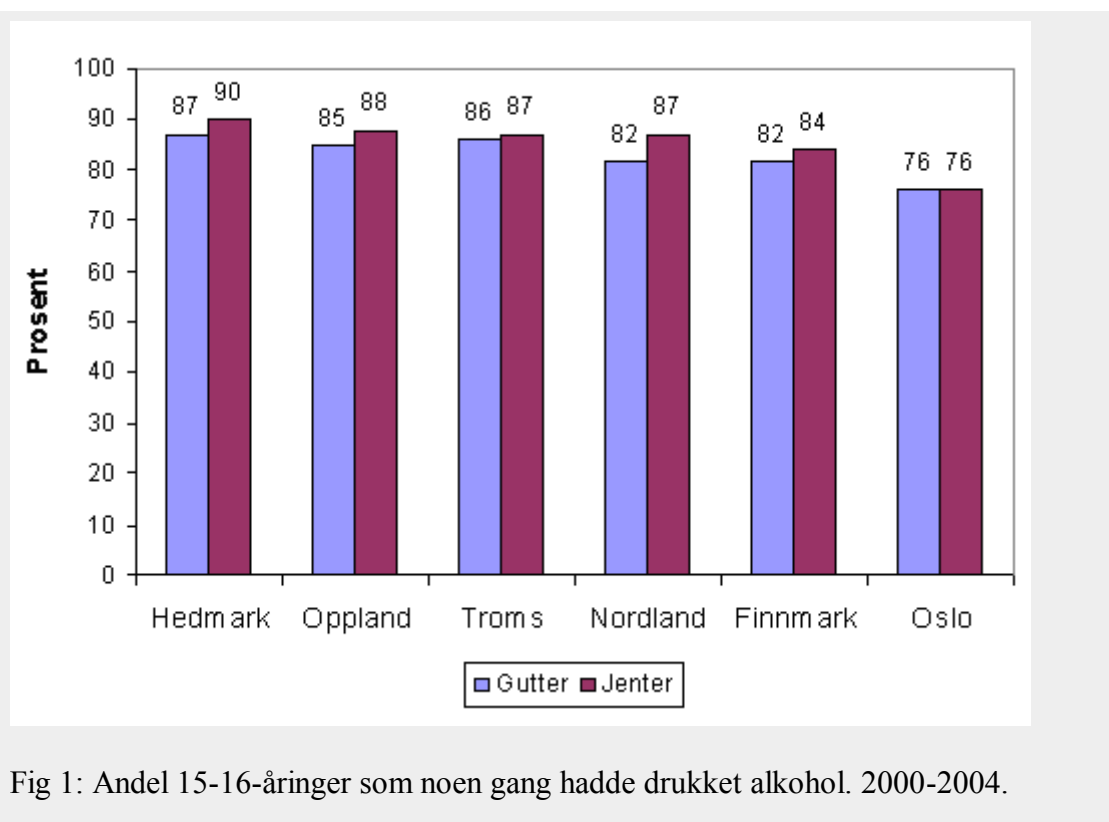

Fig 1: Andel 15-16-åringere som noen gang hadde drukket alkohol. 2000-2004.

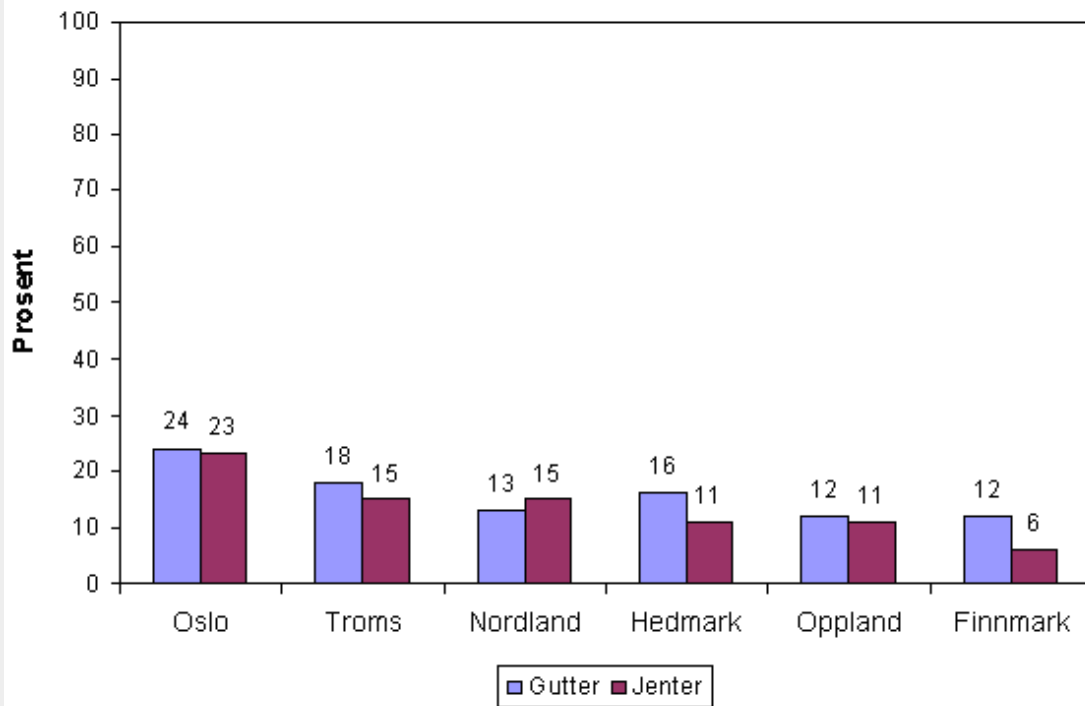

Fig 2: Andel "alkoholbrukere" 15-16 år som har drukket alkohol en gang per uke eller oftere siste år. 2000-2004.

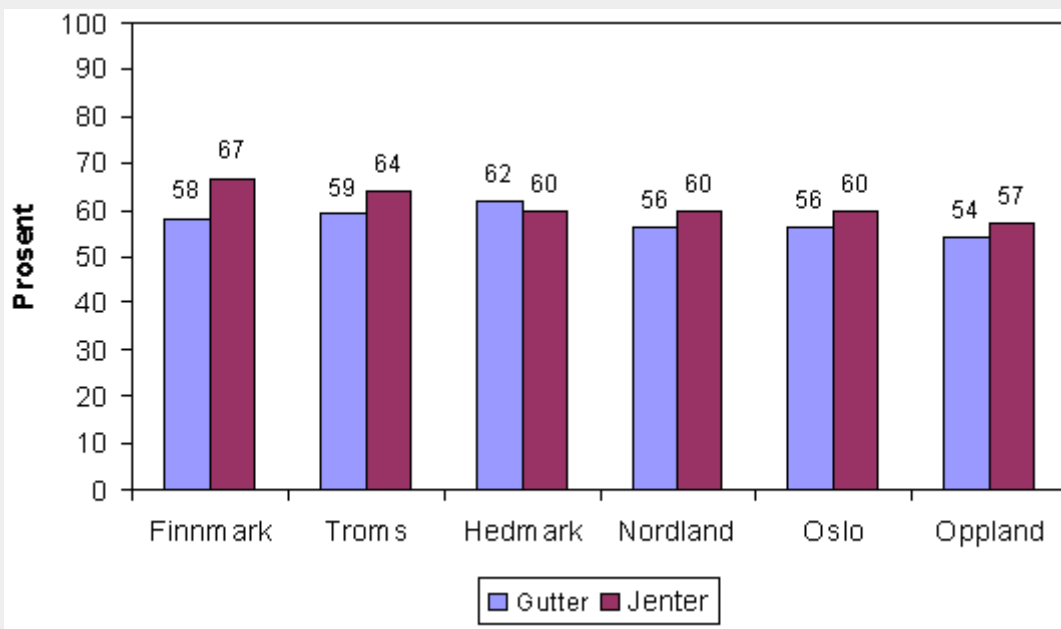

Fig 3: Andel "alkoholbrukere" 15-16 år som har vært beruset to ganger eller mer. 2000-2004.

Træna kommune har en dagligvareforretning som har salgsbevilling for alkohol med høyst 4,7 volumprosent alkohol. Det er tre serveringssteder med bevilling for øl, vin og brennevin. I tillegg har MS Gamle Heleland en skjenkebevilling når de ligger til kai i Træna. Trænafestivalen har fått egen bevilling. Rådmannen er gitt en ambulerende bevilling til bruk i sluttede selskaper som ”bryllup, jubileum og lignende arrangementer”.

Det er vedtatt en egen forskrift om åpnings- og skjenketider for serveringssteder samt salgstid for alkohol med høyst 4,7 volumprosent i forretninger i Træna kommune. Denne forskriften følger Alkohollovens rammer for åpnings og skjenketider, samt salgstider i butikk. Træna har ikke eget Vinmonopolutsalg, men det i henhold til Kommunestyrets vedtak 36/07 fremmet søknad om etablering av vinmonopolutsalg – noe som pr dags dato ikke er innvilget.

Gebyr for salg og skjenking følger anbefalte satser (jfr Alkoholforskriftens kapittel 6).

Kontroll av salgs- og skjenkestedene er organisert interkommunalt gjennom Helgeland Regionråd.

Det er ingen salgs- eller skjenkesteder som har mistet bevillingen de siste årene.

3. Ruspolitiske mål og strategier

Det er i denne planen laget et eget avsnitt med mål og tiltak. Dette er gjort med bakgrunn i at det er ønskelig for administrasjonen at en får en ens mal for utarbeidelse av kommunedelplaner. Dette vil igjen lette arbeidet med årlig rullering av planene. Hovedmål er derfor delt inn i delmål, tiltakene er prioritert, noen er forsøkt kostnadsberegnet, hvem har ansvar og litt om tidsperspektiv på de ulike tiltak.

3.1 Nasjonale mål og strategier

Regjeringen utformer rusmiddelpolitikken på nasjonalt nivå, og den legger fram handlings- og strategiplaner.

I ”Regjeringens handlingsplan mot rusmiddelproblemer 2006 – 2008” finner vi følgende mål.

Hovedmål:

Redusere sosiale og helsemessige skader av rusmiddelbruk betydelig

Viktige delmål:

Forebygge alle typer rusmiddelbruk, med særlig fokus på forebyggende arbeid blant barn og ungdom

Bedre tilgangen til effektiv rådgivning, hjelp og behandling for personer med rusmiddelproblemer og deres pårørende

Oppnå en vesentlig reduksjon i forekomsten av rusmiddelrelaterte helseskader og antallet rusmiddelrelaterte dødsfall

Rusmiddelpolitikken omfatter både alkohol og narkotika. Den nasjonale planen mot rusmiddelproblemer vektlegger sterkt en politikk som regulerer tilgjengeligheten av rusmidler.

3.2 Kommunens visjon, mål og tiltak

Det er kommunestyret som utfører den lokale rusmiddelpolitikken. Rusmiddelpolitikken i kommunene består av så vel tilgjengelighetsregulerende virkemidler som tiltak rettet inn mot spesielle målgrupper.

Med bakgrunn i den kartleggingen som er gjort, har Træna kommune med følgende visjon om et ”Levende samarbeid i samhold mot rus”, satt opp tre hovedmål med delmål:

1. Redusere sosiale og helsemessige skader av rusmiddelbruk

Delmål:

- Skaffe kunnskap og fremme samarbeid
- Fokus på pårørende

2. Forebygge misbruk av rusmidler

Delmål:

- Hindre rekruttering
- Holdningsskapende arbeid ved blant annet rusfrie arrangementer
- Alkoholfrie møteplasser

3. Ettervern

Delmål:

- Fokus på den enkeltes behov etter behandling
- Godt ettervern gir motivasjon for behandling

4. Tiltak

Selv om arbeidsgruppa, i vår kommune, ikke har avdekket de helt store problemene relatert til rusmidler, er det viktig å forebygge og følge med utviklingen på dette området.

For at voksne skal kunne være gode rollemodeller, er det viktig at også de voksne kan ha arenaer for å møtes som er alkoholfrie. Vi har et godt tilbud når det gjelder fysisk aktivitet, men det er viktig også å ha andre aktiviteter. Det bør arbeides aktivt med å få Træna befolkning til å engasjere seg i lag og foreninger.

Træna Kommune har i størrelsesorden kr 60.000,- innestående på fond, som er tiltenkt å bli benyttet til generelle rusforebyggende tiltak. Hva disse midlene skal brukes til, må vurderes ut fra det foreliggende behov. Fondet er ikke rørt verken i 2008, 2009 eller i 2010.

På inntektssiden får vi inn salg og skjenkeavgift, men det er også utgifter knyttet til skjenkekontrollører i samarbeid med Lurøy Kommune/Indre Helgeland Regionråd. I 2009 var inntektene kr 13.505,-, mens utgiftene var kr 11.924,-.

KoRus-Nord har tildelt Træna kommune kr 60 000 i stimuleringsmidler i arbeidet med Rusmiddelpolitisk handlingsplan. En forutsetning med disse midlene er at det anvendes i tråd med faglige anbefalinger. Disse pengene er tatt med i denne planens mål og tiltaksdel og er planlagt brukt til et prosjekt for å få til en ungdomsaktivitet også på lørdagskveldene.

På direkte spørsmål til arbeidsgruppas ungdomsrepresentanter ønsket de et slikt tilbud. I den forbindelse er det tenkt at pengene skal gå til konkrete aktiviteter som vil gjøre det attraktivt å ta del i et slikt tilbud på lørdagskveldene. Det vil også gi voksne anledning til å delta ved at de må stille opp som voksenansvarlig, da pengene IKKE skal benyttes til administrasjon eller bygningsmessige tiltak. Intensjonene er at disse pengene skal benyttes prosjektmessig slik at det kan høstes erfaring med hva som gjør at ungdom vil delta på et alkoholfritt tilbud på lørdagskveldene.

Det er også viktig å få ungdom som kommer hjem i helgene (de som går på videregående skole) til å delta på slike aktiviteter.

Ifølge Træna kommunes barnevernskontakt er det viktig at det skapes slike arenaer de nå ser en tendens til at ungdom samles i private hjem der det ikke er muligheter for å følge med hva ungdom holder på med.

4.1 Forebyggende tiltak

Rusmiddelproblemer oppstår og utvikler seg på mange ulike arenaer og i ulike faser av livet. Forebygging må derfor rette seg mot flere arenaer som befolkningen deltar på. Det kan blant annet være barnehage, skole, arbeidsliv og ulike fritidsarenaer.

Foreldreutvalget i skolen (FAU) er viktig for forebygging i skole. Det har vist seg at holdnings- skapende arbeid blant barn og unge uten at foreldrene også er med, gir lite effekt.

I forbindelse med kampanjen ”Tør å sette grenser” har Helsedirektoratet utformet fem gode råd til ungdomsforeldre:

- Ikke gi alkohol til ungdom under 18 år
- Snakk med andre foreldre om felles mål og grenser
- Tenk gjennom dine egne grenser når det gjelder alkohol
- Vis at du bryr deg
- Sett tydelige grenser

Mer om denne kampanjen finns på nettstedet settgrenser.no. Her ligger det også et komplett opplegg for foreldremøter på ungdomsskolen.

Arbeidsgruppa mener at et av de viktigste arbeidsområdene fremover, må være å få et aktivt fungerende FAU som kan sette også rus på dagsorden. Samt være støttespillere for hverandre når det gjelder grensesetting.

4.1.1 Allmenforebyggende tiltak

Mange ulike rusfrie arenaer, slik at befolkningen generelt ikke kun samles når det er alkohol tilstede.

4.1.2 Forebyggende tiltak overfor risikoutsatte grupper

Godt velfungerende AKAN arbeid på hver arbeidsplass i Træna kommune

4.1.3 Tiltak for å regulere tilgjengeligheten av alkohol

Arbeidsgruppa har ikke følt det nødvendig, etter de signaler som er gitt, å foreslå endringer i salgs- og skjenketider i Træna kommune. Men alle parter bør ha et våkent øye for f.eks vold i forbindelse med stenging av utesteder.

5. Oppfølging og rehabilitering av rusmiddelbrukere

Kommunen er liten, og heldigvis er det sjelden at det dukker opp problemstillinger som dette. Men vi har NAV kontor, som gir råd og veiledning i forbindelse med rusproblematikk. Vi har psykiatrisk sykepleier med god kjennskap til denne brukergruppen.

Kommunelegen er lett tilgjengelig, og har god kjennskap til behandlingsformer og tiltak. I tillegg har vi vernepleier med videreutdanning innen rus og psykiatri som jobber i sektor for pleie og omsorg. Pr i dag har Træna Kommune god fagkompetanse for å kunne drive med oppfølging og rehabilitering av rusmisbrukere. Et av arbeidsgruppas viktigste forslag til tiltak for å nå hovedmål 1 er at det opprettes et tverrfaglig team som kvartalsmessig har faste møter hvor rus er tema. Dette for å holde kontinuitet i arbeid med rus og for å øke kunnskapen til de som arbeider på fagfeltet i vår kommune.

Rusmiddelmisbrukere er ofte en gruppe som har behov for tjenester med et omfattende spekter både når det gjelder selve innholdet i tjenestene, samt et omfattende tilbud (i enkelte tilfeller 24 timer i døgnet).

Selv om Træna kommune har god kompetanse innen rusfeltet, kan det i enkelte tilfeller bli aktuelt å kjøpe ulike plasser / behandlingstilbud for denne gruppen. Som en følge av kommunens størrelse er det vanskelig å iverksette samt organisere tilbud av en slik omfattende art, som er nødvendig for å kunne gi et tilfredsstillende behov for enkelte i denne brukergruppen.

Enkelte leverandører på markedet tilbyr tjenester / plasser av både kortere og mer langvarig art for denne brukergruppen. Ved valg av leverandør er det viktig å foreta en vurdering av både pris, samt innholdet i tilbudet / tjenesten som skal kjøpes.

For å sikre godt ettervern er det foreslått at den instans som henviser til behandling for rusproblemer også samtidig skal opprette en ettervernkontakt. Det bør også opplyses om hvem i Træna kommune, som kan kontaktes hvis personer gjennomfører privat behandling.

6. Gjennomføring og oppfølging av den rusmiddelpolitiske planen

Som nevnt i forordet er dette en førstegenerasjonsplan og vil måtte justeres ettersom en høster erfaring.

Den kommunale virkeligheten er i stadig forandring – nye problemfelt dukker opp og det vil være et jevnlig behov for rullering av kommuneplanen slik at ny kunnskap innarbeides. Den rusmiddelpolitiske handlingsplanen bør behandles i hver kommunestyreperiode. En årlig rullering bør se på om en har lykket i planarbeidet og om tiltakene har hatt ønsket effekt.

Denne planen skal også ses i sammenheng med Træna kommunes årlige budsjett og handlingsprogram. De tiltak som vedtas i denne planen skal innarbeides her.

Ved vakanse i stilling som Træna kommunes rusmiddelansvarlig, er det viktig for kontinuiteten, at rådmannen oppnevner en stedfortreder inntil ny person tiltrer.

MÅL OG TILTAK

Planen behandler 5-årsperioden fra 2011 – 2015.

Ved rullering av planen, vil tiltak som eventuelt ikke har hatt ønsket effekt bli erstattet. Målene må også eventuelt justeres.

Det er forsøkt å prioritere tiltakene fra 1-3 ut fra en samlet vurdering av effekt, kostnader og mulighet for gjennomføring. Tiltak som altså gir stor effekt, koster lite og har høy gjennomførbarhet vil bli prioritert først.

Samlet effekt og kostnad for hvert enkelt tiltak er vurdert så langt det lar seg gjøre uten for omfattende tilleggsberegninger. Ikke alle tiltak er kostnadsberegnet.

Visjon:

”Levende samarbeid i samhold mot rus.”

Med dette mener vi at planen skal være styrende, den skal evalueres, det skal være tverrfaglig samarbeid om samme mål.
--

HOVEDMÅL1: Redusere sosiale og helsemessige skader av rusmiddelbruk

Delmål:

- Skaffe kunnskap og fremme samarbeid
- Fokus på pårørende

Prioritet	Tiltak	Kommentar/effekt	Kostnad	Ansvar/gjennomføringsår
	Kontinuitet			
1	Tverrfaglig team	Faste kvartalsmessige møter hvor rus er tema for å øke kunnskap og samarbeid.		Rådmann ved rusansvarlig. Løpende

HOVEDMÅL 2: Forebygge misbruk av rusmidler

Delmål:

- Hindre rekruttering
- Holdningsskapende arbeid ved blant annet rusfrie arrangement
- Alkoholfrie møteplasser

Prioritet	Tiltak	Kommentar/effekt	Kostnad	Ansvar/gjennomføringsår
	Barn/ungdom			
1	Aktivt fungerende FAU	Foreldrene må på banen og sette rus på dagsorden. Forebygging uten foreldre har erfaringsmessig liten effekt.	Eksterne midler til opplæring eks via KoRus	Rådmann ved skoleledelse. Løpende
1	Forsøk med Ungdomsklubb også på lørdagskvelden	Viktig med en rusfri arena på ungdommens premisser som også gir erfaring på hva som "fenger" ungdom	60 000	Rådmann ved rusansvarlig 2012
1 - 3	Eksisterende ungdomsklubb:	Viktig med et fast	Søke	Rådmann via

	Opplæring / samarbeid med andre ungdomsklubber Utbedring av eksisterende lokaler varme og strøm Planlegge permanente lokaler	alkoholfritt ungdomstilbud	eksterne midler 10 000	Ungdomsarbeider 2012
2	Kulturskoletilbud	Rusfrie tiltak gir ringvirkninger. Kan også ses i sammenheng med ungdomsklubben		Rådmann ved sektorleder for undervisning Løpende
2	Redusere rusbruk – holdningsskapende i forbindelse med Trænafestivalens arrangement	Færrest mulig unge uten voksne med til Træna under arrangementet		Trænafestivalen (Oppstart 2011 og) løpende
	Voksne			
2	Gode forbilder	Musikkopplevelse i fokus		Trænafestivalen/ rusansvarlig Træna kommune Løpende
2	Alkoholfrie arrangement: <ul style="list-style-type: none"> • Utestedene/andre plasser • Quiz-kvelder • Biljardkvelder • Kor 	Redusere rusbruk – holdningsskapende Viktig med rusfrie alternativ		Rådmannen ved rusansvarlig 2012 og løpende
2	Idrettsarrangementer som turnering i hallen lørdag Med ulik mat eks polsk kveld etc (flerkulturell aften)	Rusfritt alternativ med fokus på integrering		Rådmannen ved rusansvarlig 2012 og løpende
1	AKAN arbeid på alle arbeidsplasser i Træna kommune	Fokus på dette arbeidet sender tydelige signaler og rusproblemer vil kunne oppdages		Rådmann
	Voksenlaging			
2	Gjøre unge voksne bevisst	Hindre tilgang		Rådmannen ved

	på sin rolle Tilgjengelig alkohol hjemme			rusansvarlig og FAU Løpende
--	---	--	--	-----------------------------------

HOVEDMÅL 3: Ettervern

Delmål:

- *Fokus på den enkeltes behov etter behandling*
- *Godt ettervern gir motivasjon for behandling*

Prioritet	Tiltak	Kommentar/effekt	Kostnad	Ansvar/ gjennom- føringsår
	Kontinuitet			
1	Levende AKAN arbeid	Alle bedrifter i Træna skal ha fokus på alkoholmisbruk		Rådmannen ved rusansvarlig
1	Kartleggingssamtale	Avdekke hjelpebehov		Henvisningsinstans oppretter ettervernskontakt

Vedlegg 1:

FOR 2009-04-29 nr 567: Forskrift om åpnings- og skjenketider for serveringssteder

samt salgstid for alkohol med høyst 4,7 volumprosent i forretninger, Træna kommune, Nordland

---

DATO:	FOR-2009-04-29-567
KATEGORI:	NB (Næringsbestemmelser)
AVD/DIR:	
PUBLISERT:	II 2009 hefte 3
IKRAFTTREDELSE:	2009-06-04
SIST-ENDRET:	
ENDRER:	FOR-1997-01-20-48
GJELDER FOR:	Træna kommune, Nordland
HJEMMEL:	LOV-1989-06-02-27-§3-7, LOV-1989-06-02-27-§4-4, LOV-1997-06-13-55-§15
SYS-KODE:	BG14s, BG29d, D02, BG14q
NÆRINGSKODE:	61119, 6141, 6227, 63
KUNNGJORT:	04.06.2009 kl. 14.00
RETTET:	
KORTTITTEL:	Forskrift om åpnings- og skjenketider, Træna

For å lenke til dette dokumentet bruk: <http://www.lovdatab.no/cgi-wift/ldles?doc=/lf/lf/lf-20090429-0567.html>

INNHOOLD

Forskrift om åpnings- og skjenketider for serveringssteder samt salgstid for alkohol med høyst 4,7 volumprosent i forretninger, Træna kommune, Nordland

- § 1. Virkeområde
  - § 2. Luknings- og skjenketider for serveringssteder med bevilning for skjenking av øl, vin og brennevin
  - § 3. Åpningstider for serveringssteder uten bevilning til skjenking av alkohol
  - § 4. Salgstider for alkohol med høyst 4,7 volumprosent alkohol i forretninger med slik bevilning
  - § 5. Ambulerende skjenkebevilning
  - § 6. Dispensasjon mv
  - § 7. Kontroll og inspeksjon
  - § 8. Overtredelse
  - § 9. Ikrafttredelse
-

Forskrift om åpnings- og skjenketider for serveringssteder samt salgstid for alkohol med høyst 4,7 volumprosent i forretninger, Træna kommune, Nordland

Hjemmel: Fastsatt av Træna kommunestyre 29. april 2009 med hjemmel i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholoven) § 3-7 og § 4-4 og lov 13. juni 1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven) § 15.

§ 1. Virkeområde

Forskriften regulerer:

- a. Luknings- og skjenketider for serveringssteder med bevilling for skjenking av øl, vin og brennevin.
- b. Åpningstider for serveringssteder uten bevilling til salg av alkohol.
- c. Åpningstider for overnattingssteder.
- d. Salgstid for alkohol med høyst 4,7 volumprosent i forretning med slik bevilling.

§ 2. Luknings- og skjenketider for serveringssteder med bevilling for skjenking av øl, vin og brennevin

Åpnings- og skjenketider mv.:

- a. Åpnings- og lukningstider:

Serveringssteder i kommunen med alkoholbevilling til skjenking av øl, vin og brennevin skal holde lukket fra kl. 03.00 til kl. 06.00.

- b. Skjenketider:

Serveringssteder med alkoholbevilling kan skjenke øl og vin fra kl. 06.00 til kl. 02.00.

Det kan skjenkes brennevin fra kl. 13.00 til kl. 02.00.

Utendørs servering følger de samme skjenketider.

- c. Bevillingsrettigheter:

Rådmannen kan etter delegert myndighet ved behandling av den enkelte bevillingssøknad fastsette skjenke- og åpningstid for enkeltsoknader som avviker fra tidene i pkt. a-b dersom det foreligger særlige forhold.

§ 3. Åpningstider for serveringssteder uten bevilling til skjenking av alkohol

Serveringssteder uten alkoholbevilling kan holde åpent som bestemt i § 2 a.

§ 4. Salgstider for alkohol med høyst 4,7 volumprosent alkohol i forretninger med slik bevilling

Salg og utlevering av alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol kan skje i butikkens åpningstider.

Salg og utlevering av drikk som nevnt i første ledd er forbudt etter kl. 20.00 på hverdager, og etter kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag.

Salg og utlevering av drikk som nevnt i første ledd skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai, og på stemmedagene for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov.

§ 5. Ambulerende skjenkebevilling

Rådmannen er delegert myndighet til å gi en søker ambulerende skjenkebevilling, tillatelse til skjenking for en enkelt anledning fram til kl. 02.00. Tillatelse til skjenking mv. gis etter skriftlig søknad.

§ 6. *Dispensasjon mv.*

Rådmannen kan etter delegert myndighet for enkelt anledning gi dispensasjon fra disse bestemmelsene etter særskilt søknad når det foreligger særlige hensyn.

§ 7. *Kontroll og inspeksjon*

Kontroll av salgs- og skjenkesteder skal skje iht. forskrift til alkohollovens § 1-9.

Kontrollører med kontrolloppgaver i utsalgs- og skjenkesteder med alkoholbevilling, engasjeres av Helgeland Regionråd.

Inspeksjonsrapport sendes på fastsatt formular til kontrollutvalget i kommunen, det aktuelle skjenke-/salgssted og rådmannen.

Kontrolloppgavene utføres i henhold til lov, forskrift og kommunal instruks.

§ 8. *Overtredelse*

Overtredelse av bestemmelsene i denne forskrift straffes i henhold til bestemmelsene i kapittel 10 i alkoholloven. For øvrig vises til samme lovs § 1-8 om inndragning av salgs- og skjenkebevillinger.

- a. Overtredelse av alkoholloven og dens forskrifter, samt andre relevante lover og forskrifter, kan medføre inndragning av skjenke-/salgsbevilling. Inndragning kan skje på bakgrunn av dom, vedtatt forelegg, politirapport og rapport fra kontrollører.
- b. Vedtak om inndragning skal fattes i kommunestyret etter at sosialkontoret (NAV), kontrollutvalget og formannskapet har uttalt seg. Eventuell uttalelse fra bevillingshaver skal foreligge i alle instanser der sanksjonsreaksjoner behandles. Se forvaltningsloven § 16, § 17 og § 19.
- c. *Norm for sanksjoner:*

1. Ved 1. gangs overtredelse og mindre uregelmessigheter gis skriftlig advarsel av Kontrollutvalget. Ved eventuell gjentatte overtredelser og ved søknad om fornyelse av bevilling skal oversikt over gitte advarsler følge sakspapirene.
2. Ved 2. gangs overtredelse og ved mer graverende uregelmessigheter kan formannskapet inndra bevillingen etter innstilling fra Kontrollutvalget for et bestemt tidsrom slik:

Skjenking/salg til mindreårige	90 dager
Skjenking/salg til synlig berusede	60 dager
Skjenking/salg utover fastsatt tidspunkt	60 dager
Manglende ro og orden i og utenfor skjenke/salgsstedet	30 dager
Andre brudd på lover og forskrifter	30 dager
Manglende betaling av bevillingsavgift	til avgift er betalt
3. Ved 3. gangs overtredelse eller særlig graverende overtredelser kan formannskapet inndra bevillingen for deler av bevillingsperioden.

d. Formannskapetets inndragelsesvedtak kan påklages til Fylkesmannen iht. alkohollovens § 1-16.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft fra kunngjøringsdato i Norsk Lovtidend.

Samtidig oppheves forskrift 20. januar 1997 nr. 48 om åpnings- og skjenketider for serveringssteder samt om salgstid for øl, Træna kommune, Nordland.
